

O Mrtvi Goši

Davorin Lenko

Z bobnarjem Danijem Robnikom sva ustanovila Mrtvo Gošo (solčavsko za Mrtvi Gozd) okoli leta 2005. Oba sva bila skrajno navdušena nad skandinavskim black metalom, s tem, da ga je on kot izjemno talentiran bobnar bil sposoben igrati, jaz pa kot netaleantiran samouk na klaviaturah in ne preveč disciplinirana oseba glede vadbe inštrumenta ne. Naš prvi kitarist je bil iz Grosupljega, drugi iz Idrije, vokalista je bil z Vranskega, pozneje pa se nam je pridružil še basist Matevž iz Solčave. Logistika glede vaj je bila tako hudo problematična že od začetka.

Individualizem in samota sta nam bila zelo pomembna – navdušeni smo pač bili nad black metalom; to, se mi zdi, pride v paketu. Oziroma: black metal privlači takšne ljudi. Tako smo namesto v gostilne raje hodili po gozdovih, se fotografirali ob kakšnih ruševinah (na ruševinah Opresja sem tako ali tako zgradil cel idejni koncept Mrtve Goše), tudi na pokopališče smo kar pogosto zahajali. Moram pa poudariti, da čeprav smo po pokopališčih ponoči včasih pili, nismo tam nikdar povzročali škode. To mi je pomembno posebej poudariti. Preprosto vseč nam je bil ambient.

Zdaj ko gledam nazaj, mislim, da nas ljudje niso razumeli, mi pa se tudi nismo kaj prida trudili, da bi nas. V reportaži z našega koncerta na Metelkovi v Ljubljani nas je nekdo označil za »preveč nihilistične za naše lastno dobro«. In mi smo rekli: »Ok. Super. Ta človek nas razume.« Bili smo bolj ali manj proti vsemu. Bili smo preprosto anti. Rockovsko antisistemski? Recimo do neke mere, hkrati pa tudi antirockovski, antipunkovski ... Ampak še bolj je prevladovalo nasprotovanje tradicionalizmu, sploh pa cerkvi in krščanstvu. Z nekaj let starejšimi glasbeniki, recimo iz Perestrojke in Pantakana, se nismo kaj prida družili. Vsaj ne kot skupina. Včasih smo individualno pili skupaj. Pojma nimam, kaj so si oni mislili o nas, zase lahko rečem, da sem jih po svoje zelo cenil, sem bil pa res do njih zelo zadržan ... po svoje se mi je zdelo, da so tako kul, da si tako ali tako nimajo kaj pomagati z mano, po drugi strani pa sem bil tako obremenjen s filozofijo in teorijo in »koncepti« glede tega, kako bi naj bila glasba »videti«, da se z njimi skorajda nisem imel kaj pogovarjati. Mogoče pretiravam in ne vem, kaj bi o meni ali Mrtvi Goši povedali oni, ampak zdaj s časovno distanco si takratno stanje razlagam tako.

Ker nas ljudje niso razumeli, so seveda zaokrožile govorice, sploh glede drog. Dlje od alkohola in trave nismo v Mrtvi Goši nikoli šli, s tem, da sem travo kadil samo jaz, alkohola pa tudi ni bilo več, kot je bilo povprečno za tisti čas, za solčavsko okolje in za naša leta. Je pa seveda bolelo, ko slišiš, da so zakrožile govorice, in si slišal, da si na heroinu in »nekih tabletah«. Če pogledam nazaj, mi je zanimivo, da so bile droge (ki jih v bistvu ni bilo) večji problem kot naša jasna antikrščanska drža.

Nasploh je bilo v Mrtvi Goši zelo malo tistega »seks, droge in rock'n'roll«. Zdelo se nam je, da smo nad tem. Tako smo raje in več razpravljali o ideologijah tega in tega benda, o Nietzscheju in naravi ... Tudi o veri seveda.

Mrtva Goša se je razšla, če se ne motim, leta 2009 zaradi logističnih težav, drugih prioritet, obveznosti ... Mislim, da je realno, če rečem, da sem šel nekaterim članom zelo na živce – in obratno. Konfliktov res nismo nikoli reševali, ne s pogovorom in ne drugače, zato so se tihe zamere najbrž preprosto nakopičile. Glede razpada skupine si nikdar nismo rekli: »Konec je.« Samo nehali smo se dobivati. Zelo prikladen konec za black metal skupino.

Vsega skupaj smo imeli kakšnih deset, mogoče petnajst nastopov po Sloveniji, kakšnih deset avtorskih komadov, posneli smo en demo in en EP. Ne morem govoriti za druge člane skupine, ampak na tisto obdobje gledam z nekoliko mešanimi občutki. Po svoje se mi zdi, da bi lahko tista leta bolje izkoristil. Po drugi strani pa sem z Mrtvo Gošo doživel nekaj res posebnih izkušenj, ki so precej edinstvene, redke in dragocene.

Solčava je zelo poseben kraj v več pogledih. In Dani, Matevž in jaz (ter drugi člani od drugod) smo kraju dali nekaj, česar ni imel prej in verjetno ne bo imel nikdar več: lasten black metal band.

OPOMBA:

Black metal je podzvrst metal glasbe, ki se je razvila v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, zares pa se je izrazila v prvi polovici devetdesetih let v Skandinaviji, še posebej na Norveškem, v tako imenovanem drugem valu black metala. Za to podzvrst (in to obdobje) so značilni kričeči vokali, močno distorzirane kitare in izjemno hitri ritmi, po drugi strani pa se je zvrst vedno do neke mere spogledovala z ambientalno glasbo. Za drugi val black metala je značilen tudi nekoliko punkovski »do it yourself« pristop, temu primerno pa so posnetki produkcijsko po navadi slabi, kar pogosto prispeva k atmosferičnosti glasbe, ki na neki način odseva hladno nordijsko pokrajino in izoliranost. Ideološko gledano se je drugi val black metala opiral predvsem na različne (in pogosto precej naivne) oblike satanizma, na poganska izročila, seveda pa tudi na filozofijo Nietzscheja, v vsakem primeru pa je skoraj vedno prisotna antikrščanska drža, ki se je v ekstremnejših oblikah prevesila dalje v militarizem, nacionalizem ali neonacizem.

K slavi in mednarodni prepoznavnosti drugega vala black metala na Norveškem je v prvi polovici devetdesetih let (podobno kot v rap sceni v ZDA) pripomogel val nasilja, ki je zajemal umore, obračune med člani glasbenih skupin ter več požigov lesenih, stoletnih cerkva.

Proti koncu devetdesetih let se je »zlato obdobje« nordijskega black metala – in to bolj s šepetom kot pa s pokom – končalo, in čeprav večina skupin iz tega obdobja še vedno deluje, do tretjega vala ni nikoli prišlo – ne v Skandinaviji in ne drugod.